

**LIETUVOS BANKO
TEISĖS IR LICENCIJAVIMO DEPARTAMENTO
DIREKTORIUS**

**SPRENDIMAS
DĖL X. X. IR IF P&C INSURANCE AS GINČO NAGRINĖJIMO**

2026-09-29 Nr. 429-386
Vilnius

Lietuvos bankas gavo prašymą išnagrinėti vartojimo ginčą, kurio šalys yra X. X. (toliau – pareiškėja), atstovaujama X. X. (toliau – pareiškėjos atstovas), ir *If P&C Insurance AS*, veikianti Lietuvoje per įsteigtą filialą, (toliau – draudikas).

Sprendimo santrauka¹

Ginčas kilo dėl draudiko sprendimo atsisakyti mokėti draudimo išmoką, atlyginančią pareiškėjos automobiliui per eismo įvykį kilusią žalą (toliau – Įvykis). Nustatyta, kad byloje esantys įrodymai pagrindžia, jog draudikas tinkamai įvertino Įvykio aplinkybes ir pagrįstai atsisakė atlyginti pareiškėjos automobiliui kilusią žalą, nes už Įvykio sukėlimą yra atsakingas pareiškėjos automobilį valdęs asmuo. Dėl minėtų priežasčių nėra pagrindo tenkinti pareiškėjos reikalavimo.

N u s t a t y t a:

Esminės faktinės kilusio ginčo aplinkybės

2026 m. sausio 6 d. Įvykio metu susidūrė pareiškėjos atstovo vairuojamas pareiškėjos automobilis (duomenys neskelbtini) (valst. Nr. (duomenys neskelbtini) (toliau – pareiškėjos automobilis) ir X. X. vairuojamas automobilis (duomenys neskelbtini) (valst. Nr. (duomenys neskelbtini) (toliau – vilkikas). Per Įvykį buvo apgadintas pareiškėjos automobilis. Pareiškėja kreipėsi į Įvykio kaltininko civilinę atsakomybę pagal transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomojo draudimo sutartį apdraudusį draudiką dėl draudimo išmokos, atlyginančios per Įvykį padarytą žalą, mokėjimo.

Draudikas informavo pareiškėją apie priimtą sprendimą atsisakyti atlyginti pareiškėjos automobiliui per eismo įvykį kilusią žalą. Draudikas nurodė nustatęs, kad už Įvykio sukėlimą yra atsakingas pareiškėjos atstovas, t. y. pareiškėjos automobilio vairuotojas.

Pareiškėja su draudiko sprendimu nesutiko. Draudikui netenkinus pareiškėjos pretenzijos, ši kreipėsi į Lietuvos banką, prašydama išnagrinėti kilusį ginčą.

Ginčo reikalavimai

Įpareigoti draudiką išmokėti pareiškėjai 8 329,01 Eur draudimo išmoką, atlyginančią pareiškėjos dėl Įvykio patirtą žalą.

Ginčo šalių pateikti paaiškinimai

Pareiškėjos atstovas nurodė, kad draudikas netinkamai vertino Įvykio aplinkybes, neatsižvelgė į tai, kad, pasirašydamas eismo įvykio deklaraciją, kaltę dėl Įvykio prisiėmė vilkiko vairuotojas. Pasak pareiškėjos atstovo, jos automobilį valdęs asmuo Kelių eismo taisyklių (toliau – KET) nepažeidė, į pareiškėjos automobilį įvažiavo vilkikas, todėl draudikas privalo atlyginti pareiškėjos dėl Įvykio patirtą žalą.

Draudikas nurodė, kad sprendimas dėl Įvykio priimtas įvertinus surinktų duomenų apie Įvykį visumą, yra pagrįstas ir atitinka KET nuostatas. Draudikas pabrėžė, kad, vilkiko vairuotojui nesant atsakingam už Įvykio sukėlimą, jam nekyla civilinė atsakomybė atlyginti dėl Įvykio

¹ Santraukoje pateikiamas tik trumpas nagrinėto vartojimo ginčo apibendrinimas. Norint suprasti ir (ar) įvertinti sprendime aptariamą aplinkybes, sprendimo dėl šio ginčo esmės pagrindus ir motyvus, būtina tinkamai susipažinti su viso sprendimo turiniu.

pareiškėjai kilusią žalą, todėl draudikas neturi pagrindo tenkinti pareiškėjos reikalavimo dėl įvykio mokėti draudimo išmoką.

K o n s t a t u o j a m a:

Vadovaujantis Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimu Nr. 03-23 patvirtintų Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių 44 punktu, vartojimo ginčai Lietuvos banke nagrinėjami laikantis rungimosi, ginčų nagrinėjimo operatyvumo, koncentracijos, ekonomiškumo ir bendradarbiavimo principų. Vartotojas ir finansų rinkos dalyvis privalo įrodyti tas aplinkybes, kuriomis remiasi kaip savo reikalavimų arba atsikirtimų pagrindu, išskyrus atvejus, kai remiamasi aplinkybėmis, kurių nereikia įrodinėti. Lietuvos bankas ginčo nagrinėjimo proceso metu neatlieka Lietuvos Respublikos Lietuvos banko įstatymo 42¹ straipsnyje reglamentuotų patikrinimų, skirtų faktinėms aplinkybėms, susijusioms su Lietuvos banko prižiūrimo finansų rinkos dalyvio galimu Lietuvos banko kompetencijai priskirtų teisės aktų reikalavimų pažeidimu, nustatyti ir įvertinti. Nagrinėdamas ginčą Lietuvos bankas atlieka pateiktų įrodymų vertinimą, kurio pagrindu priimamas sprendimas.

Teisinis vertinimas

Siekiant išspręsti tarp šalių kilusį ginčą, būtina įvertinti, ar draudikas pagrįstai atsisakė mokėti pareiškėjai draudimo išmoką, atlyginančią per įvykį pareiškėjos automobiliui kilusią žalą.

Transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomasis draudimas reguliuojamas Lietuvos Respublikos transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomojo draudimo įstatymo (toliau – TPVCPDĮ) ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų (Eismo įvykio metu padarytos žalos administravimo ir draudimo išmokos mokėjimo taisyklių² (toliau – Taisyklės) ir kt.) nuostatomis.

TPVCPDĮ 2 straipsnio 3 dalyje įtvirtinta, kad draudžiamasis įvykis – tai transporto priemonės, kuriai pagal šio įstatymo nuostatas nustatyta draudimo prievolė, valdytojo civilinę atsakomybę, naudojant transporto priemonę pagal šio straipsnio 18 dalį, lėmęs eismo įvykis, kuriam įvykus pagal šį įstatymą turi būti išmokama draudimo išmoka. TPVCPDĮ 3 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad draudimo išmoka šio įstatymo nustatyta tvarka mokama dėl nukentėjusiems tretiesiems asmenims padarytos žalos, kai už žalą atsakingiems asmenims valdant ar naudojant transporto priemonę atsiranda civilinė atsakomybė. TPVCPDĮ 19 straipsnio 6 dalyje nustatyta, jog atsakingas draudikas ar Biuras moka nukentėjusiam trečiajam asmeniui tik įrodymais pagrįstos žalos dydžio išmoką, neviršijančią šio įstatymo 11 straipsnyje nustatytų draudimo sumų, ir turi teisę atmesti nepagrįstus reikalavimus dėl žalos atlyginimo.

Atsižvelgiant į nurodytą teisinį reglamentavimą, pažymėtina, kad draudiko prievolė mokėti draudimo išmoką kyla ne dėl bet kurio įvykio, o tik dėl tokio, dėl kurio atsiranda transporto priemonės valdytojo civilinė atsakomybė (TPVCPDĮ 2 straipsnio 3 dalis, 3 straipsnio 1 dalis, 16 straipsnio 1 dalis). Taigi, draudikui pareiga mokėti draudimo išmoką, atlyginančią pareiškėjos automobiliui per įvykį padarytą žalą, kiltų, jei žala būtų atsiradusi dėl vilkiko vairuotojo neteisėtų veiksmų ir būtų nustatytos visos civilinės atsakomybės sąlygos.

Pagal Lietuvos Respublikos draudimo įstatymo 98 straipsnio 2 dalį, draudikas privalo tirti aplinkybes, būtinas draudžiamojo įvykio faktui, pasekmėms ir draudimo išmokos dydžiui nustatyti, dėdamas reikiamas pastangas. Taisyklių 17 punkte draudžiamojo įvykio fakto egzistavimas taip pat įvardijamas kaip viena iš būtinų sąlygų, įgyvendinant nukentėjusio trečiojo asmens reikalavimo teisę į draudimo išmokos mokėjimą.

Pagal Taisyklių 38 punktą, draudikas priima sprendimą dėl draudimo išmokos mokėjimo, atsižvelgdamas į dokumentus ir informaciją, įrodančius draudžiamojo įvykio faktą. Taisyklių 47 punkte nustatyta, kad draudimo išmoka mokama, kai nustatomas atsakingas dėl žalos padarymo asmuo (nesant TPVCPDĮ nurodytų išimčių), draudžiamojo įvykio faktas, aplinkybės ir žalos dydis. Remiantis nurodytomis teisės aktų nuostatomis, darytina išvada, kad draudiko prievolės išmokėti draudimo išmoką pagal teisinį reglamentavimą ir draudimo sutartį atsiradimas siejamas su draudžiamojo įvykio fakto nustatymu.

Pareiškėjos atstovas reikalavimą draudikui iš esmės grindžia tuo, kad vilkiko vairuotojas

² Patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. birželio 23 d. nutarimu Nr. 795 (Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2024 m. liepos 24 d. nutarimo Nr. 626 redakcija).

savo atsakomybę dėl Įvykio patvirtino eismo įvykio deklaracijoje. Vis dėlto pareiškėjai kreipusis į draudiką dėl draudimo išmokos mokėjimo, šis pateikta eismo įvykio deklaracija nesivadovavo.

TPVCAPDĮ 12 straipsnio 1 dalies 2 punkte nustatyta, kad eismo įvykio deklaracija yra pildoma tais atvejais, kai eismo įvykio dalyviai sutaria dėl eismo įvykio aplinkybių ir, vadovaudamiesi KET nuostatomis, nekviečia policijos į eismo įvykio vietą. Pagal minėtą straipsnį, esant nurodytoms sąlygoms, transporto priemonės valdytojas privalo eismo įvykio deklaracijoje nubraižyti eismo įvykio schemą, aprašyti eismo įvykio aplinkybes ir duoti visiems eismo dalyviams pasirašyti.

Nors pareiškėjos atstovas nurodė, kad policija į eismo įvykio vietą buvo kviesta, tačiau iš bylos duomenų matyti, kad dėl Įvykio tyrimas policijoje nebuvo pradėtas³, Įvykio dalyviai užpildė eismo įvykio deklaraciją. Taigi, byloje nėra duomenų apie atliktą tyrimą ir policijos nustatytą už Įvykį atsakingą asmenį.

Dėl eismo įvykio deklaracijos įrodomosios reikšmės yra išsamiai pasisakęs kasacinis teismas, kuris, vertindamas eismo įvykio deklaracijos 14 laukelio „Mano pastabos“ apatinėje dalyje „Patvirtinu, jog esu atsakingas (-a) už padarytą žalą“ užpildymą, konstatavo, kad teisiniu reguliavimu dėl eismo įvykio fiksavimo nekviečiant policijos į eismo įvykio vietą nesiekama įpareigoti asmenis sudaryti juos teisiškai įpareigojančiai saistanti susitarimą dėl civilinės atsakomybės sąlygų nustatymo. Minėto laukelio užpildymas iš esmės reiškia eismo įvykio dalyvių subjektyvų įvykio aplinkybių įvertinimą, t. y. eismo dalyvių nuomonės pateikimą. Teisėjų kolegijos vertinimu, atsižvelgiant į tai, kad eismo įvykis nėra kasdienė situacija ir eismo įvykio dalyviai įprastai būna streso būsenos, nebūtų pagrįsta reikalauti, kad jie iš karto po eismo įvykio atliktų veiksmus, kuriais būtų sukuriamos, pakeičiamos ar panaikinamos civilinės teisės ir pareigos⁴.

Minėtoje nutartyje kasacinis teismas nurodė, kad teisinis reguliavimas, viena vertus, suponuoja, kad, TPVCAPD draudikui sprendžiant klausimą dėl draudimo išmokos mokėjimo ir siekiant nustatyti eismo įvykio aplinkybes bei atsakingą už eismo įvykio metu padarytą žalą vairuotoją (jo, kaip kaltininko, atsakomybę), eismo įvykio deklaracija ar ją atitinkantis dokumentas, kai eismo įvykio dalyviai nepranešė apie eismo įvykį policijai, yra pagrindinis ir pirminis dokumentas, kuriuo turi vadovautis draudikas. Kita vertus, teisinis reguliavimas neatleidžia draudiko nuo pareigos ištirti aplinkybes, būtinas draudžiamojo įvykio faktui, pasekmėms ir draudimo išmokos dydžiui nustatyti. Todėl, jei draudikui kyla abejonių dėl eismo įvykio aplinkybių, atsižvelgiant į įvykį, eismo įvykio deklaracijoje ar ją atitinkančiame dokumente nurodytą informaciją ar kitas aplinkybes, pavyzdžiui, kai eismo įvykio deklaracijoje ar ją atitinkančiame dokumente nurodytos aplinkybės nesutampa su kitomis aplinkybėmis ar informacija, jis privalo išsamiai ištirti eismo įvykio aplinkybes, siekdamas nustatyti draudžiamojo įvykio faktą, pasekmes ir draudimo išmokos dydį.

Kasacinio teismo teisėjų kolegijos vertinimu, eismo įvykio deklaracija ar ją atitinkantis dokumentas, nors ir yra pagrindinis, tačiau nėra vienintelis dokumentas, esantis pagrindu draudikui spręsti apie aplinkybes, būtinas draudžiamojo įvykio faktui, pasekmėms ir draudimo išmokos dydžiui nustatyti⁵.

Iš bylos duomenų matyti, kad Įvykis įvyko, kai, vilkikui stovint antroje eismo juostoje dėl degančio raudono šviesoforo signalo, pareiškėjos automobilis įvažiojo į kelią iš degalinės teritorijos ir, norėdamas iškart persirikiuoti į antrą eismo juostą, priekine automobilio dalimi (įstrižai) įvažiojo į antrą kelio juostą priešais vilkiką, taip sudarydamas jam kliūtį. Užsidegus žaliai šviesoforo signalui, vilkikas pradėjo judėti savo eismo juosta ir nepamatęs kliudė įstrižai stovintį, į eismą neišiliejusį pareiškėjos automobilį. Dėl faktinių Įvykio aplinkybių ginčo tarp šalių iš esmės nėra, Įvykis užfiksuotas vaizdo medžiagoje.

Ginčas tarp šalių kilo dėl atsakingo už Įvykio sukėlimą asmens nustatymo ir atitinkamai dėl žalos, atsiradusios per Įvykį, atlyginimo.

Draudikas nurodė, kad, priimdamas sprendimą, rėmėsi eismo įvykio deklaracijoje nurodyta Įvykio schema, vairuotojų paaiškinimais, transporto priemonių apgadinimų nuotraukomis, Įvykio vaizdo įrašu, TPVCAPD reglamentuojančių teisės aktų ir KET nuostatomis.

Draudikas savo poziciją taip pat grindžia draudiko vyriausiojo eksperto parengta 2026 m. sausio 26 d. Specialisto išvada (toliau – Specialisto išvada), kurioje, naudojantis eismo įvykio

³ Patvirtina Klaipėdos apskrities vyriausiojo policijos komisariato Klaipėdos miesto policijos komisariato 2026 m. sausio 21 d. raštas „Dėl informacijos pateikimo“.

⁴ Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2018 m. birželio 22 d. nutartis civilinėje byloje Nr. e3K-3-251-1075/2018.

⁵ Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2018 m. birželio 22 d. nutartis civilinėje byloje Nr. e3K-3-251-1075/2018.

modeliavimo programa ir palydovine įvykio vietos ortofotografija, buvo sudaryta įvykio vietos schema ir atlikta detali įvykio analizė bei įvykio vertinimas, atsižvelgiant į KET nuostatas.

Specialisto išvadoje konstatuota, kad už įvykio sukėlimą yra atsakingas ne vilkiko, o pareiškėjos automobilio vairuotojas, kuris pažeidė KET 9⁶, 102⁷ ir 104⁸ punktų reikalavimus: „Įvažiuodamas į kelią iš šalia esančios teritorijos, nedavė kelio pagrindiniu keliu, antroje eismo juostoje važiuojančiam ir prie raudono šviesoforo signalo sustojusiam vilkikui (duomenys neskelbtini), sudarė kliūtį, dėl ko tarp transporto priemonių (duomenys neskelbtini) ir (duomenys neskelbtini) įvyko eismo įvykis.“

Pagrindo nesivadovauti specialių žinių turinčio asmens parengta Specialisto išvada nenustatyta. Specialisto atlikto tyrimo duomenys yra nuoseklūs ir išsamūs, išvados neprieštarauja nustatytoms faktinėms aplinkybėms. Pareiškėjos atstovas nepateikė objektyvių duomenų, kurie paneigtų specialisto išvadą dėl įvykio aplinkybių.

Dėmesys atkreiptinas į tai, kad teisės aktai įpareigoja draudiką tinkamai ištirti įvykių aplinkybes, o tai yra ir įpareigojimas draudikui, kad jo darbuotojai bei pasitelkti partneriai būtų aukštos kvalifikacijos ir turintys ekspertinių žinių skirtingose srityse. Lietuvos banko vertinimu, draudiko pateikta Specialisto išvada, išsamūs paaiškinimai ir juos pagrindžiantys įrodymai šiuo konkrečiu atveju yra pakankami įrodymai, kurie tinkamai pagrindžia draudiko poziciją, kad už įvykio sukėlimą yra atsakingas pareiškėjos automobilio vairuotojas, todėl pareiškėjos atstovo įrodymais nepagrįsti subjektyvūs teiginiai, kad draudikas netinkamai įvertino įvykio aplinkybes, atmetini.

Kaip minėta, TPVCAPDĮ 3 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad draudimo išmoka šio įstatymo nustatyta tvarka mokama dėl nukentėjusiems tretiesiems asmenims padarytos žalos, kai už žalą atsakingiems asmenims valdant ar naudojant transporto priemonę atsiranda civilinė atsakomybė.

Nenustačius vilkiko vairuotojo civilinės atsakomybės sąlygų (Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 6.246–6.249 straipsniai), darytina išvada, kad draudikas, vadovaudamasis administruojant žalos bylą surinktais duomenimis, priėmė pagrįstą sprendimą atsisakyti išmokėti draudimo išmoką, atlyginančią per įvykį pareiškėjos automobiliui padarytą žalą.

Atsižvelgiant į tai, kas pirmiau nurodyta, ir vadovaujantis Lietuvos bankui pateiktų duomenų visuma, pareiškėjos reikalavimas atlyginti dėl įvykio patirtą žalą atmetinas kaip nepagrįstas.

Išvada

Draudikas tinkamai įvertino įvykio aplinkybes ir pagrįstai atsisakė atlyginti pareiškėjos automobiliui per įvykį kilusią žalą, todėl pareiškėjos reikalavimas atmetinas kaip nepagrįstas.

Šiame sprendime dėl esminių šalių išdėstytų argumentų ir nurodytų aplinkybių pasisakyta. Kiti šalių argumentai ir (arba) nurodytos aplinkybės neturi esminės reikšmės Lietuvos banko sprendimo teisėtumui ir pagrįstumui, todėl dėl jų Lietuvos bankas plačiau nepasisako. Lietuvos banko pareiga priimti motyvuotą sprendimą neturėtų būti suprantama kaip reikalavimas detaliam atsakymui į kiekvieną šalių argumentą ir (ar) teiginį.⁹

Remdamasis tuo, kas išdėstyta, ir vadovaudamasis Lietuvos Respublikos vartotojų teisių apsaugos įstatymo 27 straipsnio 1 dalies 3 punktu, Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimo Nr. 03-23 „Dėl Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių patvirtinimo“ 2 punktu ir šiuo nutarimu patvirtintų Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių 59.3 papunkčiu, n u s p r e n d ž i u:

Atmesti pareiškėjos X. X. reikalavimą.

Lietuvos banko sprendimas dėl ginčo esmės yra rekomendacinio pobūdžio ir teismui

⁶ KET 9 punkte nustatyta, kad eismo dalyviai privalo laikytis visų būtinų atsargumo priemonių, nekelti pavojaus kitų eismo dalyvių, kitų asmenų ar jų turto saugumui ir aplinkai, nesudaryti kliūčių jų eismui.

⁷ KET 102 nustatyta, kad, įvažiuodamas į kelią iš esančių šalia jo teritorijų, vairuotojas privalo duoti kelią juo važiuojančioms transporto priemonėms.

⁸ KET 104 punkte nustatyta, kad persirikiuodamas vairuotojas privalo duoti kelią transporto priemonėms, važiuojančioms gretima eismo juosta ta pačia kryptimi.

⁹ Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2010 m. spalio 5 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-382/2010; 2010 m. gruodžio 20 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-536/2010 ir kt.

neskundžiamas. Vartotojui ir finansų rinkos dalyviui išlieka teisė dėl tapataus ginčo dalyko kreiptis į teismą įstatymų nustatyta tvarka. Kreipimasis į teismą po Lietuvos banko sprendimo dėl ginčo esmės priėmimo nelaikomas šio Lietuvos banko sprendimo apskundimu. Ginčo šalys turi pareigą pranešti Lietuvos bankui, jeigu viena iš ginčo šalių pareiškia ieškinį bendrosios kompetencijos teismui, prašydama nagrinėti tapatų ginčą iš esmės.

Direktorius

Arūnas Raišutis